

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Фінанси сталого розвитку»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника(ів)	Капаєва Людмила, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри e-mail: lyudmyla.kapayeva@pdau.edu.ua тел.. +38050-32-77-840 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kapayeva-lyudmyla-mykolayivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <i>Фахові:</i> ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Програмні результати навчання	ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Опанування навчальної дисципліни сприяє формуванню навичок комунікації, здатності до абстрактного та логічного мислення, уміння управляти часом, відповідальності

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування в здобувачів вищої освіти знань основ фінансів, які направлені на вирішення проблем забезпечення фінансування сталого розвитку

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретико-методологічні основи сталих фінансів.
Тема 2. Управління розвитком фінансової системи в контексті сталого фінансування.
Тема 3. Формування фінансової культури сталого розвитку та сталі особисті фінанси.
Тема 4. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств.
Тема 5. Фінансові інструменти сталого розвитку.
Тема 6. Механізм сталого фінансування та сталі інвестиції.
Тема 7. Державна політика в сфері фінансування сталого розвитку.
Тема 8. Сталі фінанси як основа для досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (вправи, робота з навчально-методичною літературою).
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження).
3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування, бесіда); методи письмового контролю (самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyproces2025.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану.

- щодо академічної

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої

добročесності	освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproosvitniyproces2025.pdf). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproneformalnuosvitu2025.pdf).
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf).
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
17 цілей сталого розвитку. Global Compact Network Ukraine. URL: https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/. - Дорожня карта сталого фінансування 2025-2030. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/dorozhnia-karta-staloho-finansuvannia.pdf. - Клиновий Д. В. Сталі фінанси: теорія, методологія, практика. Монографія. Київ, Національна академія наук України. Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України, 2022. 440 с. - Політика з розвитку сталого фінансування. Національний банк. 17 вересня 2024 р. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG%20strategy_public.pdf?v=16. - Сталі фінанси. United Nations Development Programme. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-08/5%20FINAL_Tree_Sustainable_finance_strategy_297x210mm_4%2B4_web_180822.pdf. - Сердюк Д. А. Фінансові інструменти сталого розвитку України : дис. ... д-ра філософії : 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Чернівці, 2024. 205 с.	
Допоміжні	
- Боярко І., Трушкіна Н. Види фінансування в економіці сталого розвитку. <i>Суспільство. Економіка. Цифровізація</i>. 2024. №02. DOI: 10.31379.sed.1.1.2024. - Варцаба В. В. Фінансова трансформація через ESG: потенціал сталого розвитку України. <i>Економіка. Фінанси. Право</i>. 2025. №6. Doi: https://doi.org/10.37634/efp.2025.6.7.	

3. Глухова В. І., Кравченко Х. В. Екологічні фінанси України в умовах сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10276> DOI: [10.32702/2307-2105-2022.5.72](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.5.72).
4. Глущенко О. В., Іващенко М. В. Інтеграція принципів сталого розвитку в економічну поведінку фінансових суб'єктів. *Соціальна економіка*. 2025. Випуск 69. URL: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2025-69-16>.
5. Гуменюк Я., Ткачов З. Інвестиції у сталий розвиток: світова практика та перспектива для України. *Економіка та суспільство*. 2024. №67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-62>.
6. Дзямулич М. Фінансове забезпечення сталого розвитку регіону. *Економічний форум*. 2023. Том №13, №3. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-3-16>.
7. Квасницька Р. Державна фінансова політика сталого розвитку: зміст та основні формуючі детермінанти. *Траєкторії сталого розвитку України і світу: виклики та драйвери*: зб. тез доп. II Міжнародної науково-практичної конференції (26 квітня 2024 року). Київ : ПЗВО «МЕУ», 2024. С.56-58. URL: <http://e.ieu.edu.ua/handle/123456789/1182>.
8. Клиновий Д. В., Петровська І.О. Сталі фінанси як інноваційна модель фінансування бізнес-процесів зеленої економіки. *Соціоекономіка та менеджмент: стан, тенденції, управлінські рішення* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Київ, 11 трав. 2022 р.) : у 2-х ч. / ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2022. Ч. 1. С. 105–109. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/37667>.
9. Коваленко Ю. М., Хелемський В. Ю. Фінансування сталого розвитку та визначення векторів державної політики щодо капітальних інвестицій в Україні. *Науковий вісник Одеського національного університету*. Збірник наукових праць. 2023. №11-12 (312-313). DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-114-122>.
10. Луців Б., Майорова Т., Луців П. «Зелені фінанси» в парадигмі сталого інвестиційного розвитку економіки України. *Світ фінансів*. 2023. №3 (76). С.64-76. DOI: 10.35774/SF2023.03.064
11. Нечипорук Л. Управління розвитком фінансової системи в контексті сталого фінансування. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №3(50). URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-22>.
12. Поліщук В. Г. Сталий розвиток та фінансові інновації: виклики, перспективи та можливості. Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство : тези доп. VII міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 27–28 берез. 2025 р. 2025. Ч. 3. С. 110-112. URL: <https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/2037>
13. Полоус О. В., Гребельник О. А. Екологічна поведінка споживача як драйвер формування соціально відповідального бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск №46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-62>.
14. Прутська О. Сучасна політика НБУ щодо розвитку сталого фінансування. *Економіка та суспільство*. 2021. №34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-14>.
15. Сапожников В., Жабак А., Сидорко В., Можук В. Фінансові механізми сталого розвитку: зелені облігації, ESG-стратегії та регулювання ринку. *Economic Analysis*. 2024. Випуск 34. №4. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.460>.
16. Солодовнік О. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск №49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17>.
17. Стародубцева Л. В. Теоретичні аспекти формування фінансових ресурсів для забезпечення сталого розвитку. *Економічний простір*. 2024. №192. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.192.50-55>.
18. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. (2023). Стале фінансування та безпека в контексті політики ЄС. *Ірпінський юридичний часопис*. 2023. №2(9), С. 57–66. URL: [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(9\)-2022-57-66](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(9)-2022-57-66).
19. Яковенко І. В., Жукова Ю. М. Цілі сталого розвитку як важливий чинник формування стратегій та стратегічних планів фінансових установ. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск №77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-76>.
20. Яцун А., Вдовенко Н. Фінансові інструменти сталого розвитку в аспекті моделювання аграрного сектору економіки України. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. Випуск 5. DOI: 10.58423/2786-6742/2024-5-230-245

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму протокол від 12 січня 2026 р. №9

Додаток А
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назви теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Опитування	Підготовка тез	Разом
Тема 1. Теоретико-методологічні основи сталих фінансів.	5	3	2		10
Тема 2. Управління розвитком фінансової системи в контексті сталого фінансування.	5	3	2		10
Тема 3. Формування фінансової культури сталого розвитку та сталі особисті фінанси.	5	3	2		10
Тема 4. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств.	5	3	2		10
Тема 5. Фінансові інструменти сталого розвитку.	5	3	2		10
Тема 6. Механізм сталого фінансування та сталі інвестиції.	5	3	2		10
Тема 7. Державна політика в сфері фінансування сталого розвитку.	5	3	2		10
Тема 8. Сталі фінанси як основа для досягнення глобальних цілей сталого розвитку.	5	3	2		10
Підготовка тез	-	-	-	20	20
Разом	40	24	16	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
Участь у семінарському занятті (діапазон 0-5 балів):	
5 балів	правильно виконане практичне завдання, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
4 бали	в цілому правильно виконане практичне завдання, з незначною кількістю несуттєвих помилок, але сформовані неповні висновки, що свідчить про достатній рівень знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
3 бали	практичне завдання виконане з значною кількістю помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про базовий рівень знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
2 бали	практичне завдання виконане не правильно, з значною кількістю суттєвих помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про базовий рівень знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
1 бал	виконання задовольняє мінімальні критерії, що свідчить про мінімальний рівень і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей

	функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
0 балів	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
Виконання завдань самостійної роботи – діапазон 0-3 бали:	
3 бали	правильне виконання, що демонструє знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
2 бали	неповне виконання з певною кількістю помилок, що демонструє неповне знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
1 бал	виконання задовольняє мінімальні критерії, студент робить принципові помилки, що демонструє початкове знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
0 балів	студент не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
Опитування (діапазон 0-2 бали):	
2 бали	здобувач вищої освіти повну відповідь, що демонструє знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
1 бал	здобувач вищої освіти неповну відповідь, що демонструє неповне знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
0 балів	здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
Підготовка тез доповіді	
20 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), унаочнив її презентацією, чим продемонстрував знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
15 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези та доповідь на конференцію (круглий стіл), але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
10 балів	Здобувач вищої освіти підготував тези, але тези містили неповністю виражені думки, недостатню аргументацію, чим продемонстрував недостатні знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
5 балів	Здобувач вищої освіти лише частково підготував тези, чим продемонстрував недостатні знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури
0 балів	Здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.